

VRTNA UMETNOST IN KRAJINSKA ARHITEKTURA

Zgodovina vrtno umetnosti

Mentorica:	Doc. dr. Ines Babnik , asistentka na Oddelku za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani. Raziskuje vrtno umetnost in zgodovino vrtnega oblikovanja na Slovenskem, objavlja v poljudnih in znanstvenih publikacijah, avtorica knjige <i>Kultura vrtov, oblikovane zelene površine v Ljubljani od sredine 18. stol. do zgodnjega 19. stoletja</i> .
Kdaj in kje:	TOREK, 10:45 do 12:15 vsak 2. in 4. torek v mesecu UTŽO, Poljanska cesta 6, dvorana v pritličju
Prvo srečanje:	torek, 11. oktober 2022

OKVIRNA VSEBINA

Krajinska arhitektura ima dolgo zgodovino, čeprav je istoimenski študij mlad, saj njegove začetke postavljamo v 19. stoletje. Na izobraževalnih srečanjih bomo spoznavali same začetke oblikovanja človekovega bivalnega zelenega prostora in se od starih civilizacij sprehodili vse v 20. stoletje. Spoznali bomo pozabljene vrtove Pompejev, razkošne baročne vrtove Nemčije, islamski vrt, pa tudi kitajske in japonske vrtove, ki se od evropskih tako zelo razlikujejo. Ob tem bomo lahko spoznavali tudi širino same krajinske arhitekture, ki zajema raznovrstna področja - od prostorskih rešitev malega in velikega merila, do natančnih izrisov ali preprostih hitrih skic, od razumevanja gradnikov in sestavnih elementov vrtov (seveda tudi rastlin) do že kar simbolnih sporočil in idej, ki so vtakane v zgodovinske vrtove.

Ljudje oblikujemo vrtove in parke od trenutka, ko nam ni bilo več potrebno skrbeti zgolj za lastno preživetje. Na prehodu skozi zgodovino vrtno umetnosti nas bodo zanimali predvsem vrhunci vrtnega oblikovanja (renesansa, barok in angleški krajinski slog). Antični svet nam je zapustil nekaj ostankov Rimskega imperija, na podlagi katerih lahko sklepamo o bogati vrtni kulturi tedanjega časa. Srednjeveški samostanski vrtovi nas bodo opomnili na tesno vez z metafizičnim razumevanjem vrta in videli bomo lahko podobnosti z islamskim vrtom. Renesančne vile Italije nas z vilo Lante, vilo d'Este in drugimi že pripravijo na sijaj baroka, katerega krono nosi Versailles. Umerjenost angleškega krajinskega sloga z Lancelotom Brownom pa nam prinese drugo razsežnost vrtno umetnosti, a tista, ki jo spoznamo na primer v japonski Katsuri, bo spet popolnoma drugačna ...

Tudi na območju današnje Slovenije smo imeli nekaj izjemnih vrtnih zasnov, ki jih bomo spoznali in si jih (če bo mogoče) ogledali tudi v živo. Osredotočili se bomo predvsem na Ljubljano, ki je kot dolgoletna prestolnica Kranjske omogočala krajinskemu oblikovanju svojevrsten zagon.

CILJI

Spoznati zgodovino vrtno umetnosti po svetu, s poudarkom na spoznavanju zgodovine vrtno umetnosti v Sloveniji, še posebej v Ljubljani.

Dobiti uvid v razvoj oblikovanja zelenega prostora skozi človekovo zgodovino (na primeru predvsem zasebnih vrtov) in spoznati izbrane primere oblikovanja vrtov oz. krajinske arhitekture doma in po svetu.

Razvijati estetski čut na področju vrtno umetnosti in krajinske arhitekture.

METODE

Predavanje s slikovnim prikazom, diskusija, v okviru možnosti ogledi na terenu.

UPORABLJENA LITERATURA IN VIRI ZA PRIPRAVO PROGRAMA

Babnik, Ines: *Kultura vrtov, oblikovane zelene površine v Ljubljani od sredine 18. stoletja do zgodnjega 19. stoletja*. Znanstvena založba Filozofske fakultete v Ljubljani, 2016.

Ogrin, Dušan: *Krajinska arhitektura*. Ljubljana: Oddelek za krajinsko arhitekturo, Biotehniška fakulteta, 2010.

Ogrin, Dušan: *Vrtna umetnost sveta: pregled svetovne dediščine*. Ljubljana: Pudon: EWO, 1993.